

DOMSTOLENS DOM (femte avdelningen)
den 29 april 2004 *

I mål C-224/02,

angående en begäran enligt artikel 234 EG, från högsta domstolen (Finland), att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande i det vid den nationella domstolen anhängiga målet mellan

Heikki Antero Pusa

och

Osuuspankkien Keskinäinen Vakuutusyhtiö,

angående tolkningen av artikel 18 EG,

* Rättegångsspråk: finska.

meddelar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

sammansatt av domarna P. Jann, tillförordnad ordförande på femte avdelningen, C.W.A. Timmermans, A. Rosas, A. La Pergola (referent) och S. von Bahr,

generaladvokat: F.G. Jacobs,

justitiesekreterare: biträdande justitiesekreteraren H. von Holstein,

med beaktande av de skriftliga yttranden som har inkommit från:

- Finlands regering, genom E. Bygglin, i egenskap av ombud,
- Italiens regering, genom I. Braguglia, i egenskap av ombud, biträdd av A. Cingolo, avvocato dello Stato,
- Europeiska gemenskapernas kommission, genom C. O'Reilly och P. Aalto, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till förhandlingsrapporten,

efter att muntliga yttranden avgivits vid förhandlingen den 25 september 2003 av: Finlands regering, företrädd av T. Pynnä, i egenskap av ombud, och kommissionen, företrädd av C. O'Reilly och P. Aalto,

och efter att den 20 november 2003 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Högsta domstolen har, genom beslut av den 14 juni 2002 som inkom till domstolen den 17 juni samma år, i enlighet med artikel 234 EG ställt en fråga om tolkningen av artikel 18 EG.
- 2 Frågan har uppkommit i en tvist mellan Heikki Antero Pusa och Osuuspankkien Keskinäinen Vakuutusyhtiö (ömsesidigt försäkringsbolag för kooperativa banker) angående fastställelse av det belopp som får mätas ut till förmån för den senare av den pension som Heikki Antero Pusa uppbär i Finland.

Tillämpliga bestämmelser

De gemenskapsrättsliga bestämmelserna

- 3 I artikel 18.1 EG föreskrivs följande:

”Varje unionsmedborgare skall ha rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier, om inte annat följer av de begränsningar och villkor som föreskrivs i detta fördrag och i bestämmelserna om genomförande av fördraget.”

4 I artikel 12.1 EG föreskrivs följande:

”Inom detta fördrags tillämpningsområde och utan att det påverkar tillämpningen av någon särskild bestämmelse i fördraget, skall all diskriminering på grund av nationalitet vara förbjuden.”

Den nationella lagstiftningen

5 Enligt den finska utsökningslagen kan en gäldenärs tillgångar, inklusive lön och pension som gäldenären regelbundet erhåller, utmätas för att uppfylla hans betalningsskyldighet.

6 I utsökningslagen föreskrivs emellertid att en del av lönen skall undantas från utmätning. Det belopp som utgör denna icke-utmättningsbara del varierar, eftersom det beror på den berörda personens totala inkomst.

7 I 4 kap. 6 § 3 mom. utsökningslagen föreskrivs följande:

”Då utmätning verkställs av lön som utbetalas med vissa bestämda mellantider, skall likväl alltid från utmätning undantagas så mycket som gäldenären, i enlighet med vad i förordning bestämmes, fram till nästa löneutbetalningsdag anses behöva till underhåll av sig själv och sin make samt egna och makens barn och adoptivbarn, om dessa försörjas av honom [nedan kallat förbehållsbelopp].”

8 Enligt 4 kap. 6 b § andra stycket skall den del av lönen som skall undantas från utmätning ”beräknas på det belopp som återstår, då lagstadgad innehållning för förskottsuppbörd av skatt blivit verkställd”.

9 I 4 kap. 6 a § 1 mom. föreskrivs följande:

”Är gäldenärs betalningsförmåga till följd av sjukdom, arbetslöshet eller annan särskild orsak väsentligt nedsatt, får den del av lönen som skall undantagas från utmätning, tills vidare eller beträffande lönebelopp under viss tid, bestämmas till större belopp än vad enligt stadgandena i 6 § skall undantagas vid utmätning. Angående grunden för sådant förordnande skall anteckning göras i utmätning-protokollet eller i det protokoll som upprättas vid utfärdande av sådant förordnande anställd särskild förrättning. ...”

10 I 4 kap. 7 § utsökningslagen föreskrivs att bestämmelserna rörande lön även skall tillämpas på pension.

11 För övrigt undertecknades den 15 november 1967 mellan Konungariket Spanien och Republiken Finland ett avtal som hade till syfte att undvika dubbelbeskattning av inkomst och förmögenhet (nedan kallat dubbelbeskattningsavtalet). I artikel 18 i detta avtal föreskrivs följande:

”... pensioner och andra förmåner grundade på tidigare anställning [är] endast skattepliktiga i den konventionsstat där förmånstagaren är bosatt”.

Twisten vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

- 12 Heikki Antero Pusa är finsk medborgare. När han pensionerades lämnade han sitt ursprungsland och flyttade till Spanien. I Finland uppbär han en invaliditetspension vilken utbetalas till honom via ett bankkonto som har öppnats i den medlemsstaten.
- 13 Genom beslut av den 27 oktober 2000 godkände den tjänsteman som var ansvarig för utsökningar vid Riihimäki häradsrätt (Finland) att utmätning skulle ske av Heikki Antero Pusas pension för att säkerställa återbetalning av en skuld som den senare ådragit sig i förhållande till Osuuspankkien Keskinäinen Vakuutusyhtiö.
- 14 Eftersom Heikki Antero Pusa i enlighet med bestämmelserna i dubbelbeskattningsavtalet är skyldig att skatta för sin inkomst i Spanien, och ingen källskatt alltså innehålls i Finland för hans räkning, beräknades den utmättningsbara delen av hans pension på pensionens bruttobelopp. I enlighet med bestämmelserna i utsökningslagen förelades det organ som skulle betala ut pensionen att, för återbetalning till Heikki Antero Pusas borgenär, innehålla ett belopp som uppgick till en tredjedel av nettobeloppet av den pension som den senare hade tillerkänts, eller, om detta nettobelopp inte översteg 5 238 FIM per månad, tre fjärdedelar av det belopp som motsvarade mellanskillnaden mellan nettobeloppet och förbehållsbeloppet, vilket uppgick till 97 FIM per dag.
- 15 Heikki Antero Pusa väckte talan mot detta beslut. Högsta domstolen konstaterade att om den skatt på 19 procent som Heikki Antero Pusa i efterskott måste betala i Spanien inte beaktas vid beräkningen av hur stor del av hans pension som kan mätas ut får Heikki Antero Pusa en lägre månadsinkomst än vad

han skulle ha fått om han fortfarande hade bott i Finland, och frågade sig huruvida en sådan situation är förenlig med den fria rörligheten och rätten att uppehålla sig inom medlemsstaternas territorium som unionsmedborgarna garanteras enligt EG-fördraget. Högsta domstolen beslutade att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfråga till domstolen:

”Utgör artikel 18 EG eller någon annan gemenskapsrättslig bestämmelse hinder för nationell lagstiftning enligt vilken, vid utmätning för att verkställa en dom avseende en penningsskuld, den utmätningsbara delen av en pension som regelbundet utbetalas till gäldenären fastställs genom att avdrag från pensionen görs för den källskatt som skall erläggas i den berörda medlemsstaten, medan avdrag inte görs för den skatt som en gäldenär som bor i en annan medlemsstat är skyldig att erlägga i sin hemviststat, vilket medför att den utmätningsbara delen i det senare fallet är större, eftersom den beräknas på grundval av bruttopensionen och inte på grundval av nettopensionen?”

Tolkningsfrågan

- 16 Det framgår av rättspraxis att ställningen som unionsmedborgare är avsedd att vara den grundläggande ställningen för medlemsstaternas medborgare så att medborgare som befinner sig i samma ställning skall kunna få samma behandling i rättsligt hänseende, oberoende av deras nationalitet och med förbehåll för de uttryckliga undantag som föreskrivs i det avseendet (se, bland annat, dom av den 20 september 2001 i mål C-184/99, Grzelczyk, REG 2001, s. I-6193, punkt 31, av den 11 juli 2002 i mål C-224/98, D’Hoop, REG 2002, s. I-6191, punkt 28, och av den 2 oktober 2003 i mål C-148/02, Garcia Avello, REG 2003, s. I-11613, punkterna 22 och 23).

- 17 Bland de situationer som faller inom gemenskapsrättens tillämpningsområde återfinns de som rör utövandet av de grundläggande friheter som följer av fördraget, särskilt de som rör rätten att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier i enlighet med artikel 18 EG (se, bland annat, domarna i de ovannämnda målen Grzelczyk, punkt 33, D’Hoop, punkt 29, och Garcia Avello, punkt 24).
- 18 Eftersom en unionsmedborgare har rätt att i samtliga medlemsstater få samma behandling i rättsligt hänseende som de medborgare i dessa medlemsstater som befinner sig i motsvarande situation, är det oförenligt med rätten till fri rörlighet när en person i den medlemsstat där han är medborgare behandlas på ett mindre förmånligt sätt än vad som skulle ha varit fallet om han inte hade använt sig av de rättigheter i fråga om fri rörlighet som han har enligt fördraget (domen i det ovannämnda målet D’Hoop, punkt 30).
- 19 Dessa rättigheter kan nämligen inte få full verkan om en medborgare i en medlemsstat kan avskräckas från att utöva dem på grund av att det uppställs hinder för hans vistelse i en annan medlemsstat i form av regler i hans ursprungsstat som medför nackdelar för honom på grund av att han har utövat dessa rättigheter (se, analogt, domen i det ovannämnda målet D’Hoop, punkt 31).
- 20 Nationella bestämmelser som innebär att vissa av landets egna medborgare missgynnas endast på grund av att de har utövat sin rätt att fritt röra sig och uppehålla sig i en annan medlemsstat medför en skillnad i behandling som strider mot de principer som ligger till grund för ställningen som unionsmedborgare, det vill säga principen om rätt till samma behandling i rättsligt hänseende vid utövande av rätten till fri rörlighet (domen i det ovannämnda målet D’Hoop, punkterna 34 och 35). Sådana bestämmelser kan endast vara motiverade om de är grundade på objektiva hänsyn som är oberoende av de berörda personernas nationalitet och som står i proportion till det legitima syfte som eftersträvas med de nationella bestämmelserna (domen i det ovannämnda målet D’Hoop, punkt 36).

- 21 Följaktligen skall det fastställas huruvida det genom utsökningslagen, i en sådan situation som den som är i fråga i målet vid den nationella domstolen, införs en skillnad i behandling mellan de finska medborgare som fortsätter att bo i Finland och de som har flyttat till Spanien till nackdel för de senare, enbart på grund av att de har utövat sin rätt till fri rörlighet, och, om så är fallet, en sådan skillnad i behandling skulle kunna vara motiverad med hänsyn till de kriterier som har angivits i punkt 20 i denna dom.
- 22 För att svara på denna fråga preciserar domstolen inledningsvis att även om, såsom den finska regeringen har understrukit, utsökning för återbetalning av skulder generellt sett är ett rättsområde som faller under medlemsstaternas behörighet, måste medlemsstaterna vid utövandet av denna behörighet beakta gemenskapsrätten, och särskilt fördragets bestämmelser om rätten att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier i enlighet med artikel 18 EG (se, analogt, dom av den 23 november 2000 i mål C-135/99, Elsen, REG 2000, s. I-10409, punkt 33, och domen i det ovannämnda målet Garcia Avello, punkt 25).
- 23 Såsom den nationella domstolen har understrukit, står det i det aktuella fallet klart att det i utsökningslagen uttryckligen stadgas, att den källskatt som betalas i Finland skall dras av vid beräkningen av den utmätningsbara delen av en pension som regelbundet utbetalas i Finland, men inte den skatt som en person som uppbär en sådan pension är skyldig att i efterskott erlægga på pensionen i sin hemviststat.
- 24 I detta hänseende skall det för det första påpekas att den omständigheten, att det i utsökningslagen inte föreskrivs att en skatt som skall erläggas i efterskott för en pension som regelbundet utbetalas skall dras av vid beräkningen av pensionens utmätningsbara del, inte i sig innebär en skillnad i behandling som strider mot gemenskapsrätten.

- 25 Såsom det framgår av beslutet om hänskjutande och av det skriftliga yttrande som den finska regeringen har ingivit till domstolen, syftar nämligen utsökningslagen, enligt vilken pensioner som utbetalas regelbundet kan utmätas, men bara till viss del, både till att möjliggöra för borgenärerna att utöva sin rätt att återfå de belopp som de har utestående och till att säkerställa att utmätningen inte fråntar gäldenären en minimiinkomst och, i förekommande fall, det existensminimum som utgörs av förbehållsbeloppet.
- 26 Såsom den finska regeringen har gjort gällande förefaller ett sådant syfte, att möjliggöra för gäldenären att undanta en begränsad del av sina månatliga inkomster från sina borgenärs rätt till betalning i den mån det är avsett att garantera honom en minimiinkomst, motivera att den utmätningbara delen av en pension endast beräknas på det belopp som faktiskt utbetalas till den berörda personen om utmätning inte sker, det vill säga genom att från detta belopp utsluta det som har innehållits som källskatt.
- 27 Av samma skäl kan den finska lagstiftaren i princip inte kritiseras för att i utsökningslagen inte ha föreskrivit att en skatteskuld, som ännu inte har förfallit till betalning och som alltså för tillfället inte utgör något hinder för den berörda gäldenären att utnyttja den minimiinkomst som sagda lag syftar till att garantera honom, skall beaktas i förväg.
- 28 Om så inte var fallet skulle det, såsom den finska regeringen korrekt har gjort gällande, vara till men för borgenärernas rättigheter, vilka även de är föremål för det skydd som legitimt eftersträvas genom utsökningslagen.

- 29 För det andra måste det däremot konstateras att det inte är möjligt, utan att åsidosätta gemenskapsrätten, att i utskökningslagen helt utesluta möjligheten att beakta skatt som skall erläggas i hemviststaten, när en sådan skatt faktiskt har blivit verkställbar och således i motsvarande mån påverkar nivån på de tillgångar som gäldenären förfogar över och särskilt hans förmåga att finansiera sina grundläggande behov.
- 30 I detta hänseende erinrar domstolen om att, såsom den nationella domstolen har konstaterat, för det fall sagda skatt inte beaktas beträffande Heikki Antero Pusa, som bor i Spanien och som i enlighet med dubbelbeskattningsavtalet skall erlägga skatt på sin pension där, kommer han, avseende det aktuella inkomståret, efter utmätning och uppörd av skatt på hans pension, att förfoga över ett lägre belopp än han skulle ha förfogat över om han fortfarande hade varit bosatt i Finland.
- 31 Av denna sista omständighet följer att om utskökningslagen skall tolkas så att det inte på något sätt är möjligt att beakta den skatt som Heikki Antero Pusa alltså har erlagt i Spanien, medför den skillnad i behandling som således föreligger med säkerhet och oundvikligen en nackdel för den senare på grund av att han har utövat sin rätt att fritt röra sig och uppehålla sig i medlemsstaterna, såsom han har rätt till i enlighet med artikel 18 EG.
- 32 Genom att flytta till Spanien, förlorar nämligen den berörda personen automatiskt, enligt utskökningslagen, vilken han fortfarande omfattas av för det fall hans pension utmäts i Finland, och med beaktande av dubbelbeskattningsavtalet, den fördel som det innebär för honom att den skatt som han erlägger på denna pension beaktas vid beräkningen av den del av pensionen som kan utmätas. Orsaken till detta är att det villkor som uppställs i nämnda lag för att tillåta att skatten beaktas är att det skall vara fråga om en källskatt, vilket beträffande den berörda personen innebär ett krav just på att han inte ändrar sitt hemvist till Spanien (se, analogt, domen i det ovannämnda målet Elsen, punkt 34).

33 Vidare saknas grund för den skillnad i behandling som följer av ett sådant uteslutande.

34 Att helt utesluta att den skatt som skall betalas i hemviststaten när denna har blivit verkställbar och i motsvarande omfattning påverkar den faktiska nivån på de tillgångar som gäldenären förfogar över, och, särskilt, hans förmåga att finansiera sina grundläggande behov, kan nämligen inte grundas på de legitima syften som eftersträvas genom utsökningslagen, såsom de angivits i punkt 25 i förevarande dom. Ett sådant uteslutande står nämligen i sig i strid med syftet att säkerställa att gäldenären förfogar över en minimiinkomst, eller rent av det existensminimum som förbehållsbeloppet utgör.

35 Av vad som ovan har anförts följer att gemenskapsrätten i princip utgör hinder för en medlemsstats lagstiftning enligt vilken den utmätningsbara delen av en pension som regelbundet utbetalas i denna medlemsstat till en gäldenär fastställs genom att avdrag från pensionen görs för den källskatt på inkomst som innehålls i sagda medlemsstat, medan den skatt som en person som uppbär en sådan pension i efterskott är skyldig att erlägga i sin hemviststat inte alls beaktas vid beräkningen av den utmätningsbara delen av denna pension. Följden av denna skillnad i behandling är nämligen att den årsinkomst efter skatt som gäldenären faktiskt kan förfoga fritt över är mindre i det andra fallet.

36 För det tredje skall det emellertid påpekas att den finska regeringen i sina yttranden till domstolen har gjort gällande att utsökningslagen och särskilt 4 kap. 6 a § 1 mom. i praktiken tolkas så att det är möjligt att, inom ramen för den bedömning av gäldenärens betalningsförmåga som görs i varje enskilt fall, beakta en skatt som skall erläggas i en annan medlemsstat, om denna gäldenär inger en deklARATION som stöds av bevisning om det faktiska beloppet på sagda skatt, samt upplyser om de andra omständigheter som påverkar hans betalningsförmåga. Enligt denna regering har en sådan gäldenär enligt sagda lag även möjlighet att efter ett år åtnjuta perioder under vilka utmätningen kan avbrytas helt eller delvis,

för att hänsyn skall tas till den skatt som faktiskt har betalats i en annan medlemsstat. Enligt den finska regeringen har dock Heikki Antero Pusa inte utnyttjat de möjligheter som ges i utsökningslagen.

- 37 I detta hänseende erinrar domstolen om att det inte ankommer på den att uttala sig om tolkningen av bestämmelser i nationell lagstiftning och att det inom ramen för kompetensfördelningen mellan gemenskapsdomstolarna och de nationella domstolarna i princip åligger den att beakta det faktiska och rättsliga sammanhang i vilket den nationella domstolens fråga ställts, såsom det framställts i beslutet att begära förhandsavgörande (dom av den 25 oktober 2001 i mål C-475/99, *Ambulanz Glöckner*, REG 2001, s. I-8089, punkt 10).
- 38 Härav följer att det ankommer enbart på den nationella domstolen att kontrollera huruvida den tolkning av utsökningslagen som den finska regeringen har gjort gällande vid domstolen är korrekt.
- 39 Eftersom det i beslutet om hänskjutande emellertid i förevarande fall hänvisas till utsökningslagen, särskilt 4 kap. 6 a § 1 mom. och sagda beslut inte innehåller några omständigheter som motsäger den tolkning som har gjorts gällande av den finska regeringen, skall domstolen emellertid undersöka huruvida artikel 18 EG utgör hinder för en nationell lagstiftning som tolkas på detta sätt.
- 40 Domstolen erinrar i detta hänseende för det första, såsom det framgår av punkterna 24–28 i förevarande dom, om att de legitima syften som eftersträvas genom utsökningslagen motiverar att det i sagda lagstiftning föreskrivs att den skatt som skall erläggas för en pension i gäldenärens hemviststat endast skall beaktas vid beräkningen av de utmättningsbara delarna av den pensionen, om det exakta beloppet på denna skatt är känt och om det visas att detta belopp faktiskt har erlagts eller skall erläggas inom en bestämd tidsfrist.

- 41 När dessa villkor är uppfyllda krävs emellertid enligt gemenskapsrätten, såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 30 i sitt förslag till avgörande, att förfarandet för att beakta sagda skatt enligt den nationella lagstiftningen är sådant att en gäldenär som är bosatt i Spanien ges möjlighet att på årlig basis erhålla en justering av den del av hans pension som kan utmätas i samma omfattning som om en sådan skatt hade innehållits som källskatt i Finland.
- 42 Vidare är ett krav på att gäldenären skall visa att han i sin hemviststat har erlagt, eller inom en viss tidsfrist måste erlægga, ett exakt belopp som skatt på pensionen inte oproportionellt i förhållande till det legitima syftet att säkerställa att skatten beaktas vid beräkningen av om denna pension delvis eller helt inte kan utmätas först när skatten faktiskt måste erläggas eller har erlagts.
- 43 Domstolen konstaterar nämligen, såsom den finska regeringen korrekt har gjort gällande och som generaladvokaten har påpekat i punkterna 30 och 31 i sitt förslag till avgörande, att det är gäldenären som i princip är den som har den största möjligheten att på ett såväl snabbt som tillförlitligt sätt inge sådan bevisning.
- 44 Det skall emellertid preciseras att så är fallet endast i den utsträckning de nationella reglerna om bevisning inte i praktiken gör det omöjligt eller orimligt svårt att utöva rätten att få skatten i fråga beaktad på ett lämpligt sätt (se, analogt, dom av den 10 april 2003 i mål C-276/01, Steffensen, REG 2003, s. I-3735, punkt 80).
- 45 Slutligen skall det tilläggas att det i utsökningslagen uttryckligen föreskrivs att den utmätningsbara delen av pensionen skall beräknas på grundval av nettopensionen, det vill säga efter det att den källskatt som förmånstagaren är skyldig att erlægga i Finland har innehållits. Möjligheten för gäldenären att få den skatt som han är skyldig att erlægga i Spanien beaktad, genom en justering av den utmätningsbara delen av hans pension, kan därför inte, såsom kommissionen

korrekt har påpekat, vara beroende av en skönsmässig bedömning av den myndighet som är behörig att fatta beslut om utmätning. Såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 32 sitt förslag till avgörande måste tvärtom denna rättighet tydligt framgå av den nationella lagstiftningen i fråga.

- 46 I detta hänseende kan det påpekas att den finska regeringen under förhandlingen närmare har angivit att utsökningslagen är under omarbetning och att den reviderade versionen av lagen kommer att innehålla en uttrycklig bestämmelse enligt vilken de skatter som erläggs av en skattskyldig efter det att en del av hans inkomster har utmätts skall beaktas.
- 47 Det ankommer på den nationella domstolen att kontrollera huruvida utsökningslagen innehåller bestämmelser som uppfyller de olika villkor som har angivits i punkterna 40–45 i denna dom.
- 48 Med hänsyn till samtliga ovanstående skäl skall tolkningsfrågan besvaras på följande sätt:
- Gemenskapsrätten utgör i princip hinder för en medlemsstats lagstiftning enligt vilken den utmättningsbara delen av en pension som regelbundet utbetalas i denna medlemsstat till en gäldenär fastställs genom att avdrag från pensionen görs för den källskatt på inkomst som innehålls i sagda medlemsstat, medan den skatt som en person som uppbär en sådan pension i efterskott är skyldig att erlägga i sin hemviststat inte alls beaktas vid beräkningen av den utmättningsbara delen av denna pension.
  - Gemenskapsrätten utgör däremot inte hinder för en sådan nationell lagstiftning om det i denna föreskrivs att en sådan skatt skall beaktas, även om det för att skatten skall beaktas krävs att gäldenären visar att han faktiskt i

hemviststaten har erlagt, eller är skyldig att inom en bestämd tidsfrist erlægga, ett exakt belopp som avser inkomstskatt. Så är emellertid endast fallet, för det första om det tydligt framgår av sagda lagstiftning att den berörda gäldenären har rätt att få skatten beaktad, för det andra om förfarandet för att beakta denna skatt är sådant att den berörda personens rätt att på en årlig basis erhålla en justering av den utmätningsbara delen av sin pension i samma omfattning som om en sådan skatt hade innehållits som källskatt i den medlemstat som har utfärdat lagstiftningen säkerställs och, för det tredje, om sagda förfarande inte gör det omöjligt eller orimligt svårt att utöva denna rätt.

Rättegångskostnader

- 49 De kostnader som har förorsakats av den finska regeringen, den italienska regeringen och kommissionen, vilka har inkommit med yttranden till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

— angående den fråga som genom beslut av den 14 juni 2002 har ställts av högsta domstolen — följande dom:

- 1) Gemenskapsrätten utgör i princip hinder för en medlemsstats lagstiftning enligt vilken den utmätningsbara delen av en pension som regelbundet utbetalas i denna medlemsstat till en gäldenär fastställs genom att avdrag från pensionen görs för den källskatt på inkomst som innehålls i sagda medlemsstat, medan den skatt som en person som uppbär en sådan pension i efterskott är skyldig att erlägga i sin hemviststat inte alls beaktas vid beräkningen av den utmätningsbara delen av denna pension.

- 2) Gemenskapsrätten utgör däremot inte hinder för en sådan nationell lagstiftning om det i denna föreskrivs att en sådan skatt skall beaktas, även om det för att skatten skall beaktas krävs att gäldenären visar att han faktiskt i hemviststaten har erlagt, eller är skyldig att inom en bestämd tidsfrist erlägga, ett exakt belopp som avser inkomstskatt. Så är emellertid endast fallet, för det första om det tydligt framgår av sagda lagstiftning att den berörda gäldenären har rätt att få skatten beaktad, för det andra om förfarandet för att beakta denna skatt är sådant att den berörda personens rätt att på en årlig basis erhålla en justering av den utmätningsbara delen av sin pension i samma omfattning som om en sådan skatt hade innehållits som källskatt i den medlemsstat som har utfärdat lagstiftningen säkerställs och, för det tredje, om sagda förfarande inte gör det omöjligt eller orimligt svårt att utöva denna rätt.

Jann

Timmermans

Rosas

La Pergola

von Bahr

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 29 april 2004.

R. Grass

V. Skouris

Justitiesekreterare

Ordförande